

Ελληνόγλωσση Εκπαίδευση & Προβληματική στην Βενεζουέλα

Κουτρώτσιος Χρήστος
platanoschris@yahoo.gr
Βαλένσια
Βενεζουέλα

Ονομάζομαι Χρήστος Κουτρώτσιος και είμαι αποσπασμένος εκπαιδευτικός του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Υπηρετώ στο ελληνικό σχολείο της Βαλένσιας στη Βενεζουέλα.

Στη Βενεζουέλα αυτήν την στιγμή υπηρετούν δύο δάσκαλοι : ένας στην Ορθόδοξη ελληνική κοινότητα του Καράκας και ο ομιλών στην ελληνική κοινότητα της Βαλένσιας. Πρόσφατα ενημερωθήκαμε πως θα αποσπασθεί κι άλλος ένας εκπαιδευτικός στην ελληνική κοινότητα του Μαρακάμπο. Επίσης είναι στον σχεδιασμό να αποσπασθεί κι ένας χοροδιδάσκαλος που θα καλύπτει τις ανάγκες όλων των κοινοτήτων. Θα πρέπει εδώ να σημειώσουμε, πως η δίψα των Ελλήνων και όχι μόνο, για την εκμάθηση ελληνικών χορών και κατά επέκταση της ελληνικής κουλτούρας είναι πολύ μεγάλη.

Η ελληνική κοινότητα της Βαλένσιας στην οποία έχω την τιμή και την ευθύνη να υπηρετώ για τρίτη σχολική χρονιά, έχει μια ιστορία τριάντα και πλέον χρόνων. Αριθμεί πάνω από 300 μέλη τα οποία όμως δυστυχώς δεν είναι όλα ενεργά. Έχει το δικό της καταστατικό βάσει του οποίου εκλέγεται το διοικητικό συμβούλιο και ο πρόεδρος της κάθε δύο χρόνια. Στην κοινότητα λαμβάνουν μέρος μία σειρά από εκδηλώσεις όπως : εορτασμός των εθνικών γιορτών, Χριστουγέννων, Πάσχα κ.τ.λ. Μέσα στο χώρο των 8 στρεμμάτων που στεγάζεται η κοινότητα υπάρχει εκκλησία, εστιατόριο, γραφεία, χώροι άθλησης και ψυχαγωγίας καθώς επίσης και το σχολείο. Θα πρέπει ακόμη να επισημάνουμε ότι ο δάσκαλος διαμένει σε διαμέρισμα που προσφέρεται δωρεάν και βρίσκεται στις εγκαταστάσεις της κοινότητας.

Την οργάνωση και λειτουργία του σχολείου έχει ο δάσκαλος με την συνεργασία της εκάστοτε σχολικής επιτροπής, η οποία αποτελεί κομμάτι του διοικητικού συμβουλίου. Την σχολική χρονιά που διανύουμε φοιτούν στο σχολείο μας 31 παιδιά. Όπως γίνεται κατανοητό έχουν χωριστεί σε ομάδες ανάλογα με το μορφωτικό τους επίπεδο και την ηλικία τους. Τα μαθήματα λαμβάνουν μέρος τις απογευματινές ώρες στη διάρκεια της εβδομάδας και το Σάββατο πρωί και απόγευμα. Λειτουργούν επίσης τμήματα με ενήλικες οι οποίοι είτε είναι αλλοεθνείς είτε ελληνικής καταγωγής δεύτερης ή τρίτης μεταναστευτικής γενιάς. Πέρα όμως από το καθαρό εκπαιδευτικό κομμάτι έχουμε οργανώσει ομάδες χορού και θεατρική ομάδα που πάντα συμμετέχουν στις όποιες εκδηλώσεις πραγματοποιούνται στην κοινότητά μας αλλά και έξω από αυτήν.

Όλα τα παραπάνω μπορούν να θεωρηθούν σαν μια εισαγωγή και μέσα σε εισαγωγικά σαν μια ξενάγηση στους χώρους και στον τρόπο που λειτουργεί η ελληνική κοινότητα της Βαλένσιας και το ελληνικό σχολείο αυτής.

Υπάρχουν όμως μια σειρά από προβληματισμοί οι οποίοι υπάρχουν και τους οποίους θα ήθελα να καταθέσω μιας και μέσα από την συγκεκριμένη συνάντηση, μας δίνεται η ευκαιρία να συζητήσουμε για τις δυσκολίες και τις αντιξοότητες της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στην Λατινική Αμερική.

Ξεκινώντας από εμάς τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς θεωρώ πως όταν παίρνουμε την απόφαση να ξενιτευτούμε και να αποσπαστούμε σε αυτήν την πολλή

όμορφη γωνιά του κόσμου, άλλα έχουμε στο μυαλό μας και άλλα ελπίζουμε πως θα συναντήσουμε και ασφαλώς η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Χρειάζεται κατάθεση ψυχής και ευαισθησία, γιατί στην ουσία ο εκπαιδευτικός προερχόμενος από τα ελληνικά δεδομένα χωρίς καμιά προετοιμασία και ενημέρωση για τις νέες συνθήκες ζωής και εργασίας που αποσπάται, δυσκολεύεται να κατανοήσει το νέο ιδιόμορφο εργασιακό περιβάλλον και να λειτουργήσει και να αποδώσει σ' αυτό. Ο εκπαιδευτικός είναι υποχρεωμένος να δουλεύει σε τάξεις ανομοιογενείς, με μαθητές που, εκτός των γνωστικών διαφορών της ελληνικής γλώσσας, είναι διαφόρων ηλικιών και προέρχονται από διαφορετικά πολιτιστικά και πολιτισμικά επίπεδα. Το πάντρεμα δύσκολο και η προσπάθεια του εκπαιδευτικού μεγάλη. Η ανυπαρξία συνεχούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, η απουσία αναλυτικού προγράμματος, σχολικών εγχειριδίων, εποπτικών - τεχνικών μέσων, καθώς και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε στο να διδάξουμε την ελληνική σαν δεύτερη ή ξένη γλώσσα, ιδιαίτερα όταν απευθυνόμαστε σε παιδιά που προέρχονται από μικτούς γάμους, καθιστούν το έργο του εκπαιδευτικού πιο δύσκολο.

Ευτυχώς που τον τελευταίο χρόνο έχει δημιουργηθεί το γραφείο συντονιστή εκπαίδευσης στην Λατινική Αμερική και μπορούμε να αποταθούμε κάπου για να μας βοηθήσει στις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουμε. Γιατί πρέπει να σημειώσουμε ότι τα προηγούμενα χρόνια η επικοινωνία με το Υπουργείο ήταν από πολύπλοκη έως πολλή δύσκολη.

Ένα άλλο κομμάτι στο οποίο θα πρέπει να επικεντρωθούμε είναι ο ίδιος ο μαθητής και η ψυχολογία που τον διακατέχει ερχόμενος στο ελληνικό σχολείο.

Επειδή, η ελληνόγλωσση εκπαίδευση λειτουργεί συμπληρωματικά, το μάθημα της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού εκλαμβάνεται από τους μαθητές ως επιπρόσθετος φόρος σε βάρος του ελεύθερου χρόνου τους και των εξωσχολικών τους δραστηριοτήτων.

Οι μαθητές θεωρούν ότι η γλώσσα και η κουλτούρα της χώρας προέλευσης δεν συμβάλλουν αποφασιστικά στην κοινωνική και επαγγελματική άνοδο τους στη χώρα διαμονής.

Θεωρούν την μητρική γλώσσα σαν «γλώσσα δεύτερης κατηγορίας» και παραμελούν την φοίτηση τους στο ελληνικό σχολείο.

Θα έπρεπε επομένως να γίνει μια νέα προσέγγιση και προσπάθεια για εύρεση τρόπων που θα κάνουν το μάθημα πιο ελκυστικό ώστε να κινήσει περισσότερο το ενδιαφέρον των παιδιών και να επιθυμούν με χαρά να φοιτήσουν στο ελληνικό σχολείο.

Το ελληνικό σχολείο, για μας, επιβάλλεται να λειτουργεί σαν θεματοφύλακας διατήρησης και καλλιέργειας της ελληνικής γλώσσας, του πολιτισμού και της σύνδεσης των παιδιών με την πατρίδα.

Επίσης θα ήταν καλό να αναφερθούμε και στους γονείς ή κηδεμόνες των παιδιών και το κατά πόσο ασχολούνται και ενδιαφέρονται για τα σχολικά δρώμενα.

Η εθελοντική παρουσία των γονέων στο ελληνικό σχολείο πρέπει να είναι συνεχής και άοκνη για το καλό της μάθησης των ίδιων των παιδιών τους. Άλλωστε όταν τα παιδιά βλέπουν τους γονείς να βοηθούν στο σχολείο αποκτούν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στη μάθηση. Θα πρέπει να συνεργάζονται με το σχολείο και να φροντίζουν για την σωστή συμπεριφορά του παιδιού τους. Επίσης, να βοηθάνε τα παιδιά τους στις σχολικές εργασίες και να τα ενθαρρύνουν με κάθε δυνατή προσπάθεια. Ακόμη θα ήθελα να προσθέσω πως για να υπάρχει ομαλή και

αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου, πρέπει να επιδιώκουμε την συνεργασία με το σύνδεσμο γονέων και την τακτική επαφή με τους γονείς.

Τελειώνοντας θα ήθελα να εκφράσω τα συγχαρητήρια μου σε όλους τους διοργανωτές του συνεδρίου και ιδιαίτερα στο Γραφείο Συντονιστή Εκπαίδευσης Λατινικής Αμερικής, στο Συμβούλιο Αποδήμου Ελληνισμού και στο ίδρυμα Μαρία Τσάκος. Θεωρώ δεδομένο ότι το συγκεκριμένο συνέδριο είναι μόνο η αρχή και πως θα ακολουθήσουν και άλλες συναντήσεις στο μέλλον.

Ευχές για μια σχολική χρονιά γεμάτη θετική σκέψη, αισιοδοξία και όσο το δυνατόν λιγότερα προβλήματα.

Σας ευχαριστώ.